

Studentengids

Welkom

Beste student

Dat je voor een stage bij ons hebt gekozen, betekent wellicht dat jij een bijzondere interesse hebt in de palliatieve zorg en dus ongetwijfeld al een en ander over deze setting weet. Niettemin hopen wij jou nieuwe inzichten, kennis en vaardigheden te kunnen bijbrengen. Overigens zien wij een stage als een uitwisseling. Het is geenszins de bedoeling dat jij louter luistert, wij stellen jouw eigen gefundeerde voorstellen en kritiek immers ook heel erg op prijs.

In deze brochure vind je allerlei praktische informatie en tips om het maximum uit de stage te halen. Neem ze dus grondig door en laat ons gerust achteraf weten of je informatie gemist hebt.

Dan rest er ons nog jou een heel boeiende en leerrijke stageperiode toe te wensen.

Veel succes!

Het team Palliatieve Zorg Gent-Eeklo

Praktisch

Adres

Palliatieve Zorg Gent-Eeklo
Bilksken 36
9920 Lovendegem
T 09 218 94 01
F 09 233 93 90
ptz.genteeklo@palliatieve.org
www.palliatieve.org

Personeel

Equipeartsen (telefonisch bereikbaar en aanwezig tijdens patiëntenbespreking op vrijdag)

- Dr. Patrick Govaert
- Dr. Jean Loop

Hoofdverpleegkundige

- Tine Vanlauwe 0475 33 99 10

Verpleegkundige equipe

- Conny (mentor) 0473 73 67 81
- Gerda 0475 33 99 08
- Gudrun 0475 34 02 35
- Karel 0475 33 99 09
- Sabine 0475 34 02 36
- Mieke 0475 34 02 34
- David (mentor) 0475 34 78 36
- Marian 0491 56 11 85

Netwerk Palliatieve Zorg Gent-Eeklo

- Coördinator : Elfriede Maes
- Consulent vroegtijdige zorgplanning : Gerda Okerman
- Vrijwilligerscoachen : Det Tack/Lucie Cannie
- Rouwzorg –en vormingsverantwoordelijke : Lucie Cannie

Secretariaat

- Sarah Rysenaer

Vrijwilligers

- Zij worden ingezet bij de patiënten thuis als luisterend oor en voor praktische ondersteuning, ...

Wij zijn gemakkelijk te bereiken

Het bureau van Palliatieve Zorg Gent-Eeklo bevindt zich in de KMO-zone van Lovendegem, vlak naast het containerpark op het hierna volgende adres:

Bilksken 36
9920 Lovendegem
T 09 218 94 01
F 09 233 93 90

Ons gebouw staat achteraan op het terrein. Je dient dus links of rechts om de gebouwen heen te lopen.

Als je met de wagen komt, kun je die het best langs de straatkant (langs het containerpark) achter laten !

Openbaar vervoer

De kantoren zijn bereikbaar met de bus vanuit Gent, Zomergem of Eeklo. Voor exacte vertrek- en aankomsttijden verwijzen wij graag naar de website van De Lijn: <http://www.delijn.be/index.htm>.

Afstappen doe je aan de halte 'Appensvoorde'. Vervolgens is het nog een tiental minuutjes stappen tot aan het gebouw.

Met de wagen

Vanuit Eeklo

Neem de N9 richting Gent. Voorbij de SupraBazaar slaat u rechtsaf aan de tweede verkeerslichten (aan garage Crivaco), richting Vinderhoute/Drongen. Dan eerste straat links. Je komt op de KMO-Zone-Bilksken. Volg de weg tot aan het containerpark.

Vanuit Gent

Sla aan de Palingshuizen links af (Richting Eeklo). Dan volg je de baan tot aan de splitsing ter hoogte van Bierstal aan restaurant Il Padrino. Neem daar de straat links (langs de Brugse Vaart). Kies de eerste afslag rechts (voor de brug) en vervolgens het eerste straatje rechts (Bilksken 36).

Van E40 richting Kust / E17 - Afrit Expo via R4

Volg op E40 / E17 de bordjes Expo. Neem afrit Expo en volg vervolgens de bordjes R4 Eeklo/Zelzate. Eenmaal op de R4 richting Zelzate, neem afrit Vinderhoute (eerste afslag na Blaarmeersen). Op het einde van de afrit ga rechts, over de brug tot aan de volgende verkeerslichten en sla opnieuw rechts af. Dan de baan volgen tot aan de rotonde, op de rotonde rechtdoor (tweede afslag), over de brug direct rechts (langs de brug weg). Dan eerste straatje aan linkerkant (Bilksken 36).

Van E40 richting Brussel - Afrit Drongen

Neem op de E40, afrit 13 Drongen-Baarle. Rij dan richting Gent tot aan de rotonde en neem de derde afslag (aan restaurant Pietje Pek), richting Vinderhoute. Ga aan de verkeerslichten rechtdoor. Dan de baan volgen tot aan de rotonde, op de rotonde rechtdoor (tweede afslag), over de brug direct rechts (langs de brug weg). Dan eerste straatje aan linkerkant (Bilksken 36).

Patiëntenprofiel

Ongeveer 75 procent van onze patiënten heeft te kampen met een oncologische problematiek. In sommige gevallen zal dit betekenen dat zij nog louter medicatie en verzorging krijgen ter behandeling van hinderlijke symptomen en pijn, de zgn. comfortzorg. In een aantal gevallen zullen zij echter nog in behandeling zijn voor hun aandoening, maar men is niettemin al gestart met pijn- en symptoombestrijding.

De overige 25 procent van onze patiënten heeft een niet-oncologische diagnose. Het gaat dan om mensen met een chronische aandoening die zich in het terminaal stadium van hun ziekte bevinden. Denk aan patiënten met COPD, hartfalen, nierfalen, terminale Alzheimer-dementie, terminale Parkinson, Multiple Sclerose, ALS, enz.

Onze patiënten verblijven thuis, in een woonzorgcentrum, een voorziening voor mensen met een beperking, een psychiatrische instelling, enz. In sommige gevallen worden patiënten uiteindelijk toch in het ziekenhuis opgenomen, al dan niet omdat het zo gepland was. Niettemin is het de wens van het merendeel van onze patiënten om thuis te sterven.

Takenpakket

Wat je zeer goed voor ogen moet houden is dat de palliatieve thuiszorg beschouwd wordt als tweedelijnszorg. Dat betekent dat wij dus strikt genomen geen lichamelijke zorgen verstrekken.

Wat doen we dan wel?

1 - Wij volgen samen met de huisarts en de thuisverpleegkundige de behandeling van pijn en hinderlijke symptomen op. Op basis van onze expertise of na overleg met de equipeartsen formuleren wij adviezen ten overstaan van de huisarts en thuisverpleegkundige om de bestrijding van pijn en andere symptomen bij te sturen m.b.t. medicatie of andere interventies.

2 - Wij bieden psychosociale ondersteuning aan de patiënt en z'n omgeving. Indien relevant begeleiden wij de patiënt ook bij zingevingsvragen of (medische) beslissingen bij het levenseinde zoals euthanasie, palliatieve sedatie, opmaken van een negatieve wilsverklaring, enz.

3 - Wij gaan na in welke mate de thuiszorg haalbaar is voor de mantelzorgers en betrokken zorgverleners en grijpen zo nodig in door bijkomende zorg in te schakelen zoals vrijwilligersinzet, nachtoppas, huishoudhulp, bijkomende bezoeken van de thuisverpleegkundige, enz.

4 - Wij maken patiënten ook wegwijs in de vele voordelen en instanties waarop zij een beroep kunnen doen op grond van hun toestand, zoals de palliatieve premie, enz.

5 - Wij geven vorming in woonzorgcentra en andere settings over palliatieve zorg.

Elke situatie is anders en kan evolueren. De oorspronkelijke hulpvraag kan in de loop van de begeleiding veranderen. Daarom dienen wij voortdurend alert te blijven voor nieuwe noden of behoeften bij onze patiënten en hun omgeving.

Bij vragen omtrent medicatie of andere verzorgingsproblemen waarvoor wij niet meteen een oplossing kunnen bieden, kunnen wij steeds beroep doen op de expertise van onze equipeartsen.

Uiteraard dienen van alle interventies verslagen te worden gemaakt. Daarvoor gebruiken wij een speciale computerapplicatie E-dossier, waarmee we jou ook zullen leren werken.

Organisatie en werking

De verpleegkundigen

De regio Gent-Eeklo is zeer uitgestrekt. Daarom krijgt elke collega een deelgebied toegewezen, doorgaans in de omgeving van zijn of haar eigen woonplaats. Tijdens de week plant de verpleegkundige zelf z'n werkbezoeken, administratie, enz.

Elke ochtend komt het team samen om de patiënten te bespreken en de taakverdeling te bekijken.

Tijdens de week zijn de verpleegkundigen bereikbaar van 08.30u tot 17.30u met een uur pauze over de middag. 's Avonds (na 17.30u) en tijdens weekends en feestdagen is één collega van wacht voor de ganse regio.

Praktische organisatie van de stage

Eerste dag

Op dag één van je stageperiode verwelkomen wij jou graag in het kantoor in Lovendegem. Daar krijg je een korte rondleiding en enige toelichting rond de werking van het netwerk en de palliatieve thuiszorg. Voorts worden je stagedocumenten bekeken en worden concrete afspraken gemaakt.

Indien je van de school doelstellingen moet uitschrijven, breng je die ook mee op de eerste dag.

De rest van de stage

De rest van de week sluit je aan bij een van de verpleegkundigen. Er zal een weekplanning worden opgemaakt, zodat jij op maandag weet wanneer je met wie meerijdt de daaropvolgende dagen.

Het is de bedoeling dat je zelf met de betreffende verpleegkundige op tijd afspreekt waar en wanneer hij of zij jou oppikt, hetzij op kantoor, hetzij elders. Dat kan, bijvoorbeeld, door de verpleegkundige de dag voordien een sms te sturen met de vraag jou op te bellen voor een concrete afspraak. Zorg dus dat je zeker de gsm-nummers van alle verpleegkundigen te allen tijde bij je hebt. Je krijgt deze op de eerste stagedag en je vindt ze trouwens ook in deze brochure.

Elke ochtend word je op kantoor verwacht voor de patiëntenbespreking.

Als je graag eens een halve dag aan je stage-opdracht werkt en daarvoor wilt snuisteren in onze uitgebreide bibliotheek, laat dat dan gewoon even weten.

Ervaring leert ons dat studenten zich vaak afvragen welke houding zij zich het best kunnen aanmeten tijdens bezoeken. Het is erg moeilijk om daar een eenduidig antwoord op te geven. Sommige patiënten zullen het op prijs stellen dat jij ook vragen stelt, andere zullen dat storend vinden. In elk geval zullen wij als verpleegkundigen onze uiterste best doen om je in de mate van het mogelijke bij de gesprekken te betrekken door, bijvoorbeeld, ook naar jouw voorstellen of ideeën te polsen. We staan zeker open voor een gesprek over jouw inbreng voor of na elk bezoek.

Wij verwachten ook enige flexibiliteit met betrekking tot de werkuren. Gezien de specifieke aard van ons werk en de verkeerssituatie in en rond Gent, maar ook omdat er zich altijd onvoorziene (nood)situaties kunnen voordoen bij patiënten, kunnen wij helaas niet garanderen dat je altijd stipt op tijd zult kunnen stoppen.

Het gebruik van smartphone wordt niet toegestaan tijdens de werkuren.

Hoe kan je je voorbereiden op de stage?

Een stage bij de Palliatieve Zorg Gent-Eeklo valt in weinig te vergelijken met een stage in de gewone thuiszorg, een ziekenhuis of een woonzorgcentrum. Niettemin kun je je ook op een stage bij ons voorbereiden. Hieronder vind je enkele tips.

- Aangezien je kiest voor de palliatieve setting, mogen we van jou verwachten dat je de vier pijlers kent van de palliatieve zorg en vertrouwd bent met het concept 'totale pijn'.
- Zorg ervoor dat je steeds een geneesmiddelenrepertorium kunt consulteren. Zorg er ook voor dat je de basisprincipes onder de knie hebt van de WHO-pijnladder.
- Heb je nog nooit de www.desocialekaart.be gebruikt, bekijk dan alvast eens die website en hoe die jou kan helpen om een aantal diensten terug te vinden.
- Wij verwachten zeker enige kennis van de anatomie en fysiologie van het lichaam en van de pathologie. Het kan in geen geval kwaad de hoofdstukken over oncologie te herhalen. Wij zien immers frequent fenomenen als ascitesvocht, icterus, longoedeem, leverkapselpijn, enz. Het is interessant als je die fenomenen enigszins kunt plaatsen en voor jezelf kunt verklaren.
- Indien dit toestel besproken is tijdens de lessen, raden wij jou aan het gebruik van de Graseby-sputaandrijver en de digitale sputaandrijver (NIKI T34) te herhalen: hoe wordt die geplaatst, welke medicatie kan erin, enz.
- De stage biedt je ook de unieke gelegenheid om op frequente basis het 'actief luisteren' te oefenen. Weet wat dit betekent!
- Nu en dan helpen wij ook bij de laatste zorgen. Hoe je een lijktooi vandaag het best kunt uitvoeren, kan dus ook nuttige kennis zijn.

Wij verwachten echter vooral een leergierige houding. Weet je iets niet, heb dan de attitude om het op te zoeken of bijkomende uitleg te vragen.

Spreek voor alle verdere vragen gerust een van de mentoren aan of de collega met wie je meerijdt!

Wat zou je tijdens deze stage kunnen leren?

Vaak wordt in de palliatieve zorgsetting gebruikt gemaakt van een mechanische spuit aandrijver. Wij maken ook steeds vaker gebruik van een digitale spuit aandrijver. In de loop van de stage zal je ongetwijfeld de kans krijgen om met dergelijk materiaal te werken: medicatieberekening, optrekken medicatie, plaatsen van een subcutane katheter, instellen van de spuit aandrijver, opvolging, enz.

Wekelijks vindt er een uitgebreide patiëntenbespreking plaats waarop significante veranderingen in de ziekte toestand worden besproken: medicatiewijzigingen, veranderingen in de organisatie van de thuiszorg, emotionele problemen, zingelevingsvragen, enz. Wees dus zelf alert voor dergelijke evoluties en aarzel niet om ze aan te kaarten tijdens de patiëntenbespreking!

Een uiterst belangrijk onderdeel van ons werk is het voeren van gesprekken. Het komt er daarbij op aan aandachtig te luisteren en alert te zijn voor wat er 'tussen de regels' wordt verteld, voor de discrepantie tussen de woordelijke boodschap en de werkelijke boodschap. Probeer aan te voelen of een diepgaand gesprek al dan niet wenselijk is. Niet iedereen heeft er immers een boodschap aan het expliciet over leven en sterven, verdriet en afscheid te hebben.

Almaar vaker worden wij geconfronteerd met vragen over euthanasie en palliatieve sedatie. Je zult leren hoe die zaken worden geregeld en georganiseerd, zowel administratief als praktisch.

Een leerrijke stage toegewenst!